

РЕЦЕНЗІЯ

доктора медичних наук,
Карлової Олени Олександрівни
на дисертаційну роботу
Степанця Ярослава Вікторовича
«ВІДНОВЛЕННЯ РЕПРОДУКТИВНОЇ ФУНКЦІЇ У ЖІНОК З
ЛЕЙОМІОМОЮ МАТКИ НА ФОНІ ПОСТТРАВМАТИЧНОГО
СТРЕСОВОГО РОЗЛАДУ ПЕРЕД ЛІКУВАННЯМ МЕТОДАМИ
ДОПОМІЖНИХ РЕПРОДУКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ»,
поданої в разову спеціалізовану раду
при Національному університеті охорони здоров'я України
імені П. Л. Шупика МОЗ України
на здобуття наукового ступеня доктора філософії
в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина
(наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»).

Актуальність даного дослідження підтверджується літературними даними, що свідчать про зростання впливу стану ендометрію на ефективність допоміжних репродуктивних технологій, які постійно вдосконалюються, але лише 15-20% ембріонів успішно імплантуються, а ефективність програм ДРТ за останні роки не зазнала суттєвих змін. Висока поширеність патологій порожнини матки серед жінок із безпліддям обумовлює необхідність ретельного дослідження ендометрію перед імплантацією ембріона в програмах ДРТ, особливо у випадках повторних невдач перенесення ембріонів високої якості. Варто зазначити, що процес імплантації залишається недостатньо вивченим і залежить не лише від стану ендометрія, а й від інших чинників, таких як локальна імуносупресія, генетична повноцінність ембріона, функціональна здатність ендометрія та загальний стан репродуктивної системи жінки.

На сьогодні вважається, що успішність програм допоміжних репродуктивних технологій значною мірою залежить від структурно-функціонального стану ендометрія, який визначається його рецептивністю, товщиною, відповідністю структури фазі менструального циклу, станом внутрішньоматкової перфузії, рівнем кровотоку в ендометрії та субендометрії, а також імунологічними змінами.

Мета даної роботи полягала в удосконаленні діагностики та лікування патології ендометрію у жінок з непліддям на фоні ПТСР на підставі вивчення взаємного патогенетичного впливу. Для досягнення цієї мети був розроблений та впроваджений диференційований підхід до корекції частоти рецидивів у групах залежно від застосованого лікування для досягнення ефективних ДРТ спроб.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Зазначена дисертаційна робота представляє собою науково-дослідну працю, яку виконано на кафедрі акушерства, гінекології і репродуктології Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика в рамках ініціативно-пошукової роботи: за темою «Відновлення репродуктивної функції у жінок з лейоміомою матки на фоні посттравматичного стресового розладу перед лікуванням методами допоміжних репродуктивних технологій» (N державної реєстрації 0122U000910). Дисертант є виконавцем наукової роботи.

Розглядаючи основні особливості **наукової новизни** у представленій дисертації, важливо відзначити, що автором проведений ретроспективний аналіз результатів частоти настання вагітності та характеристик порушення імплантаційної здатності ендометрія після моделювання матки та характер відновлення репродуктивної функції у жінок з лейоміомою матки під час онкопрофілактики, прооперованих в обсязі консервативної міомектомії за стандартною методикою, в залежності від оперативного доступу, локалізації міоматозних вузлів, на підставі чого визначена схема диференційованого підходу до оперативного лікування лейоміоми матки в повторних циклах лікування методами ДРТ.

Вперше визначені доплерометричні показники ангіоархітекτονіки та морфологічні особливості тканини ендометрія в зоні післяопераційних рубців, результати відновлення репродуктивної функції після міомектомії при стандартній та розробленій методиці.

Практичне значення

Практичне значення наведених в дисертаційній роботі результатів полягають у обґрунтуванні розробленого підходу до онкопрофілактики перед циклами лікування методами ДРТ та для запропонований диференційований підхід до хірургічного лікування лейоміоми матки та методика виконання двоетапної консервативної міомектомії ендоскопічним доступом.

На основі аналізу результатів цитологічних та гістологічних досліджень доведено ефективність консервативних міомектомій в рамках підготовки до циклів ДРТ.

Дисертаційна робота побудована за класичним принципом: вступ, огляд літератури, матеріал і методи дослідження, розділи власних досліджень, аналіз та узагальнення отриманих результатів, висновки, практичні рекомендації, список використаних літературних джерел, що містить вітчизняні та іншомовні наукові праці.

Всі наукові положення і висновки цілком обґрунтовані, логічно випливають зі змісту роботи, мають теоретичне і практичне значення.

Обґрунтованість основних положень та висновків дисертації підтверджується достатнім об'ємом клінічного матеріалу, до дослідження залучено жінок, що відповідали окресленим критеріям, які були розподілені на групи залежно від виявленої в результаті обстеження провідної причини непліддя, що лікувалися на базі КНП «Київського міського центру репродуктивної та перинатальної медицини» впродовж дослідження.

Основні положення дисертації опубліковані у 4 статті у спеціалізованих виданнях ДАК України, 1 з них – у виданні, що входить до системи цитування SCOPUS, 1 – в World Science, представлено роботу на Матеріали дисертації достатньо оприлюднені та апробовані у виступах на наукових конференціях міжнародного та вітчизняного рівня за фахом.

Результати проведеного наукового дослідження використовуються в педагогічному процесі при навчанні студентів, лікарів-інтернів, іноземних клінічних ординаторів, аспірантів і лікарів на кафедрі репродуктивної та

пренатальної медицини Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика.

Зауважень принципового характеру немає.

Зауваження виправлені автором роботи в процесі рецензування. У порядку дискусії бажано почути відповідь на кілька питань:

- 1) Чи спостерігались ускладнення при проведенні двоетапної консервативної міомектомії?
- 2) Яких ще спеціалістів було залучено під час ведення жінок досліджуваних груп?

Висновок

Дисертаційна робота Степанця Ярослава Вікторовича на тему «Відновлення репродуктивної функції у жінок з лейоміомою матки на фоні посттравматичного стресового розладу перед лікуванням методами допоміжних репродуктивних технологій», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»), яка виконана при консультуванні д. мед. н, професора кафедри репродуктивної та пренатальної медицини Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика Камінського А. В., є закінченою науковою працею, яка за сукупністю отриманих результатів вирішує важливу проблему сучасної репродуктивної гінекології. Розробка та впровадження діагностики та лікування лейоміом у жінок з безпліддям на фоні ПТСР дає можливість не тільки вирішити питання настання бажаного материнства, а також дасть можливість скорегувати ураження ендометрію на ранніх етапах та покращити якість життя та статеву функцію.

Виходячи з актуальності, об'єму та рівня досліджень, наукової новизни результатів, теоретичної та практичної цінності отриманих даних, об'єктивності та обґрунтованості висновків, беручи до уваги особистий внесок здобувача, дисертаційна робота Степанця Ярослава Вікторовича на тему «Відновлення репродуктивної функції у жінок з лейоміомою матки на фоні посттравматичного стресового розладу перед лікуванням методами

допоміжних репродуктивних технологій» повністю відповідає вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44, та наказу МОН України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» і може бути представлена до офіційного захисту, а її автор Серєда Катерина Василівна повністю заслуговує присвоєння наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»).

РЕЦЕНЗЕНТ

доктор медичних наук,
професор кафедри репродуктивної
та пренатальної медицини
НУОЗ України імені Г. Г. Шупика

Олена КАРЛОВА

